

sosialurin

telf. 14720 — 11820
box 76, 3800 Tórshavn

Utgjafi: p.f. sosialurin

Fritíðarsjóri: Tórfinn Smith

Bláskjóri: Vilhelm Johannesen (abrygd)

Bládmenn: Hogni Djurhuus

Johann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dímmlætting

Sølupolitikkur

TAD ER ONKI dulsmál, at bæði fiskimenn og almenningurin yvirhøvur hava verið sera ónøgd við okkara fiskasølupolitikk. Føroya fiskasøla hevur ikki verið væl umtókt millum fiskimenn og fólk annars.

TAD GANGA nú javnan søgur um, bæði millum manna og í bløðunum við, at skip og virkir, sum selja fisk og fiskaúrdráttir uttanum Fiskasøla, fáa væl meira burtúr, enn tá selt verður gjøgnum Føroya fiskasølu.

EITT DØMI um hetta er flakavirkið Snarfrost í Miðvági, sum hevur selt nøkur tons av saltaðum upsaflaki til sølufelagið Marr & Co. við tí úrsliti, at Føroya fiskasøla hevur biðið fútarættin um at leggja fútaforboð ímóti, at upsaflokini verða avskipað.

HETTA ÁTTI Føroya fiskasøla at tikið sum eitt fullgott prógv um, at sølupolitikkurin hjá henni ikki er so góður, sum hann veruliga átti at verið. Eitt er, at uttanfyrirstandandi eru ónøgd og finnast at, men tá so limirnir í einum sølufelag fara at ganga uttanum teirra egnu sølufeløg, tá má eitt ella annað vera galið.

FISKASØLAN hevur sent málið til fútarættin, men hvat kann fútarætturin gera við tað, at Føroya Fiskasøla rekur ein sølupolitikk, sum sjálvur limirnir í søluni ikki eru nøgdir við. Átti Fiskasølan ikki heldur at tikið sølupolitikkinn upp til umhugsunar og gjølliga viðgerð?

SPURNINGURIN ER, um tíðin ikki er farin frá tí fiskasølupolitikkinum, sum bygd á langtíðar avtalur við fiskakeyparar. Fyri árum síðani stóð ein kapping í millum fiskauýtflýtaralondini. Í dag er kappingin størri í millum fiskainnflytaralondini. Øll vilja jú hava fisk um somu tíð sum fiskiveiðan er avmarkað.

OKKUM rann í huga ein skemtisøga. Tað var ein maður, ið segði við vinmannin, at ein triðji persónur hevði kallað seg fyri ein oksa og spurdi, um hann skuldi fara til ein sakførara. »Nei, far tú heldur til ein slaktara«, helt vinmaðurin fyri.

Fiskasølan fór til fútarættin.

Fyri mongum árum síðani gjørdi telefonstjórin vart við, at um ikki viðkað varð um telefonhúsið, vildi støðan gerast júst soleiðis, sum hon er í dag, og so flekt málið — sambært útvarpi og tíðindabløðum — tyktist at vera, er kanska ilt at siga mannin ringan fyri, at hann ikki er farin undir fyrireikingar til at flyta telefonstöðina út um býin, tí tað tyktist mest sum at hava ligið í luftini, at byggiloyvið fór at verða givið, og eitt greitt nei er í

hvussu er ikki komið frá býráðnum fyrr enn nú henda dagin.

Hóast hesar syndarligu umstøður kann Føroya Forngrípafelag ikki annað enn froast yvir, at formaðurin í byggi- og býarskipanarnevndini, saman við einum meiriluta í Tórshavnar býráð, í evstu løtu roynir at bjarga tí, sum eftir er av virði fram við Tinghúsvegnum, og vil felegið við hesum so innlaga heita á allar partar um at taka eitt fíggarligt lógvat og finna eina endaliga loysn, ið bæði semir seg einum mentaðum fólk, og sum lýkur tey teknisku krøvini so langt fram í tíðina, sum vit í løtuni eru før fyri at meta um.

Tinghúsvegurin er eitt — lutvist varðveitt — dømi um skilagóða planlegging frá gamlari tíð, har menn eftir tatiðar met- um hava skilt tíðarinnar krøv og reiðiliga tað. Ikki bert í vidd og rúmd; men eisini tá hugsað verður um

hugnaðin og trivnaðin í hesum fjálgu urtagørðum, har trøini í fleiri ættarlið hava bart seg upp úr korgu moldini til tað prýði, tey í dag vildu verið, um tey vóru røkt á rættan hátt. Hetta, saman við grøna Tinghúsvøllinum, Vaglinum og umhvørvinum har, undirstríkar heildina í hesi býar- og fólkaogn, sum allar góðar kreftir eiga at standa saman um at varðveita — ein kennir ikki missin so sáran, sum tá ov seint er.

Í hesum sambandi skal nevast litla, men snotuliga Tinghúsið, sum vegna áhaldandi ótægðar stendur skalkað til við stálplátum fyri vindeygnum. Tað kann neyvan vera rætt soleiðis at geva skarvin yvir, um onkur óbúgvinn ótangi ikki dugir hógv og fólkskið, nei — takið jarnlúkurarnar frá aftur, roynið at finna neyðardýrið og greiðið honum frá, at henda felagsogn,

sum hann sorar sundur, eisini er hansara — spell at beistagerðir einstaklinganna soleiðis skulu gera Tórshavnar ungdómi og øllum Føroya fólki fyri skommum.

Nýggju, óhóskandi bygningarnir, sum av misgávum hava troðkað seg inn í friðsælu gotumyndina, kunnu fyribils standa sum ræðandi dømi um, hvat henda kann, tá óhepnar avgerðir verða tiknar.

Annars vil Føroya Forngrípafelag við hesum nýta høvi til at heita á Tórshavnar býráð um — í framhaldi av góðum samarbeiði til friðkan av býnum — at royna at ávirka, at tær tilfaturskommu ognirnar fram við Tinghúsvegnum verða settar í góðan stand aftur og skipan gjørd, soleiðis at tær í framtíðini verða røktar.

Føroya Forngrípafelag

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brøvin.

BARNAÁRSNEVNDIN OG BILARNIR

Tað er ein einastandandi niðurstöða Barnaársnevndin er komin til: — at heita á kommunurnar um at syrgja fyri, at børnini

verða beind av vegnum (i reservatir?), so tey ikki eru til ampa fyri ferðsluna!! Er tað nakar, sum er til ampa fyri nakran, so

eru tað bilarnir fyri børnini.

Spell at Barnaársnevndin skal kenna tað sum sína skyldu, at

tryggja teimum evangelisku bílsølunum uppátr betri sølulíkindi her á landi, hóast alt.

Antik

STATT STINNUR, PALLI!

Fólkafloksins politikkur, tá tað snýr seg um almannagagn, t.e. gagnið hjá hvørjum einstokum borgara í tí føroyska samfelagnum, skuldi í dag verið hvørjum manni heilt greiður. Tey seinasta árin hevur flokkurin skorið sína skrá út í papp í mál-gagni floksins: allar tær samtyktir, sum Føroya Løgting, sum demokratiskt umboð fyri alt Føroya fólk, hevur sett í verk fyri at tryggja hvørjum einasta føroyingi heilsurekt, sosiala trygd, dygga undirvising og annars allar teir batnar, sum eiga at vera í einum mannsemilugum samfelag, skulu avtakast. Í floksins idealsamfelag skulu bara tey, sum eiga pengar, kunna njóta hesar ágóðar, hini kunnu fara fyri hund og heyk.

Fyri at kunna røkka hetta málið, roynir flokkurin seint og tíðliga at reita Føroya fólk upp ímóti øllum lógliga fyriskipaðum avgerðum, sum eru við til at skapa javnað

og trygd fyri hvønn einstaka borgara í landinum, læknarekt fyri øll, undirvising fyri øll, barnagarðar, sjúkragædding, ferðaskip o.s.fr. Flokkurin hevur á grovan propagandaistiskan hátt hildið eina ræðumynd upp fyri Føroya fólki, sum er beint tað øvuga av sannleikanum: eina mynd av einum almannaskrimsl, ið er úti eftir at taka frælsið og trygdina frá TÆR og MÆR og hvørjum einstokum.

Í einum føri tyktist loikkur Fólkafloksins at svikja. Norðuri í Kollafirði býr ein bóndi, ið eitur Niels Pauli av Steinum, eisini kendur sum Niels Pauli á Heyggi. Føroyar eru ikki forvandar við raskar bóndur. Niels Pauli er kortini kendur sum ein av teimum fáu røsku bóndrunum í Føroyum, nærlandur, ágrýtin, arbeidssamur sum fáur. Fýraogfjóruti ár av sinum livi hevur Niels Pauli brúkt til at arbeiða Heysgarð upp til ein av Føroya

fáu valagørðum.

Henda avtakamannin, henda dugnabóndan, hevur Fólkaflokkurin, umboðaður av Dánjal Pauli á Búðini á Velbastað, útvalgt sær sum offur og hatifugl. Klæddur í purpurskápu hins almenna og við stórbóndakoyrlinum í hondini hevur almanna-pávin Dánjal Pauli Daniel- sen sett sær sum mál við grovum burokratiskum maktmetodum og ímóti eini tingsamtykt at taka livsverkið frá hesum manni og ætt hansara, eitt verk, ið ikki kann metast hvørki í pengum ella heiðursmerkjum.

Tvey ting eru verd at draga fram í hesum máli. Fyri tað fyrsta hevur ovasti myndugleiki í Føroyum, Føroya Løgting, fyrilangari tíð síðani samtykt, at Heyggsgarður ikki skal takast til royndargarð og búnaðarskúla. Um hann so stendur á høvðinum, kann Dánjal Pauli á Búðini ikki sleppa uttan um hesa samtyktina uttan at fremja lógarbrot. Heldur

Dánjal Pauli kanska, at hann sum einastur av 40.000 føroyingum er undantikin landsins lógum?

Hetta førir okkum til tað næsta, sum vert er at hava í huga í hesum máli, nevniliga tann irrationella dóm, sum viðgerðin av hesum spurningi hevur fingið. Tað tyktist, sum at Dánjal Pauli av onkrari persónligari grund tross d... vil bóndanum á Heyggi til livs. Ímóti tingsins samtykt og hóast aðrir og betri eignaðir garðar hava verið og eru tókir, tyktist bóndin í Búðini í vitleysum irrationellum treiskni at hava start seg blindan upp á Heyggsgarð.

Niels Pauli av Steinum hevur arbeiðt Heyggsgarð upp við sínum egnu høndum. Hann hevur fullan moralskan rætt til henda garð, og er nøkur rest av sóma og samvitsku eftir í føroysku myndugleikum, t.e. Føroya Jarðarráð og Føroya landsstýri, eitur hann sum skjótast at fáa lógfestan rætt til